

МБФ „Міжнародний Альянс з ВІЛ/СНІД в Україні”
ДУ „ІНСТИТУТ ДЕРМАТОЛОГІЇ ТА ВЕНЕРОЛОГІЇ АМН УКРАЇНИ”
ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ КООРДИНАЦІЙНИЙ ЦЕНТР З ПИТАНЬ ПРОВЕДЕННЯ СКРИНІНГ-
ТЕСТУВАННЯ ТА ЛІКУВАННЯ ІПСШ У ПРЕДСТАВНИКІВ УРАЗЛИВИХ ДО ВІЛ ГРУП
НАСЕЛЕННЯ

ІНФОРМАЦІЙНИЙ БЮЛЕТЕНЬ

ВИПУСК 1

Харків 2010

Від укладачів

Основними завданнями, що поставлені перед Всеукраїнським координаційним центром є:

- методологічний супровід процесу діагностики з застосуванням швидких тестів та лікування інфекцій, що передаються статевим шляхом (ІПСШ) серед представників уразливих до ВІЛ груп населення в Україні,
- дослідження поширеності ІПСШ серед уразливих груп в Україні,
- моніторинг результатів скринінг-тестування та лікування ,
- розробка та впровадження навчальних програм з питань скринінг-тестування та лікування ІПСШ у представників уразливих до ВІЛ груп населення,
- розробка та впровадження кейс-менеджменту для застосування при наданні допомоги представникам уразливих до ВІЛ груп населення.

Сподіваємось, що ознайомлення з інформацією, яка буде представлена в Інформаційному бюлетені, дозволить поінформувати широкий загал фахівців з проблемами ВІЛ/СНІДу в Україні та світі.

РОЗПОВСЮДЖЕННЯ ВІЛ ТА ШЛЯХИ ПЕРЕДАЧІ ВІЛ СЕРЕД НАСЕЛЕННЯ УКРАЇНИ

В світі з моменту початку епідемії й до 2009 року інфікувалися ВІЛ майже 60 млн. осіб і 25 млн. осіб умерли від захворювань, пов'язаних з ВІЛ. В 2009 році число людей з ВІЛ становило близько 33,4 млн. чоловік, число нових випадків ВІЛ близько 2,7 млн. чоловік і 2 млн. чоловік умерли від захворювань зв'язаних зі СНІДом.

За даними Українського центру профілактики і боротьби зі СНІДом, з часу виявлення першого випадку ВІЛ-інфекції у 1987 році і до 2009 року включно, в Україні офіційно зареєстровано 161 119 випадків ВІЛ-інфекції серед громадян України, у тому числі 31 241 випадків захворювання на СНІД та 17 791 випадків смерті від захворювань, зумовлених СНІДом.

У 2009 році в країні зареєстровано 19 840 нових випадків ВІЛ-інфекції (43,2 на 100 тис. населення). І хоча з 1999 року число вперше зареєстрованих випадків ВІЛ-інфекції зростає щорічно, за період 2006 – 2009 років відмічається зниження темпу приросту даного показника: 16,8%, 10,5%, 7,6%, 5,7%, відповідно.

Дані Національної оцінки ситуації з ВІЛ/СНІДом в Україні засвідчують, що на початок 2010 року в Україні мешкало 360 тисяч людей, віком від 15 років і старше, інфікованих ВІЛ. Ці дані відрізняються від даних офіційної статистики. Відмінність між цими показниками свідчить, що лише 28%, або кожний четвертий з людей, які живуть з ВІЛ в Україні, пройшов тест на ВІЛ і знає свій ВІЛ-позитивний статус.

За даними статистики, кількості осіб, які живуть з ВІЛ/СНІД, і перебувають під диспансерним наглядом у спеціалізованих закладах охорони здоров'я на 01.01.2010 року в Україні складає 101182 особи (220,9 на 100 тис населення), з них 11827 - з діагнозом СНІД (25,8 на 100 тис. населення). На рисунку 1 наведена динаміка офіційно зареєстрованих нових випадків ВІЛ-інфекції серед громадян України за період 1987-2009 рр.

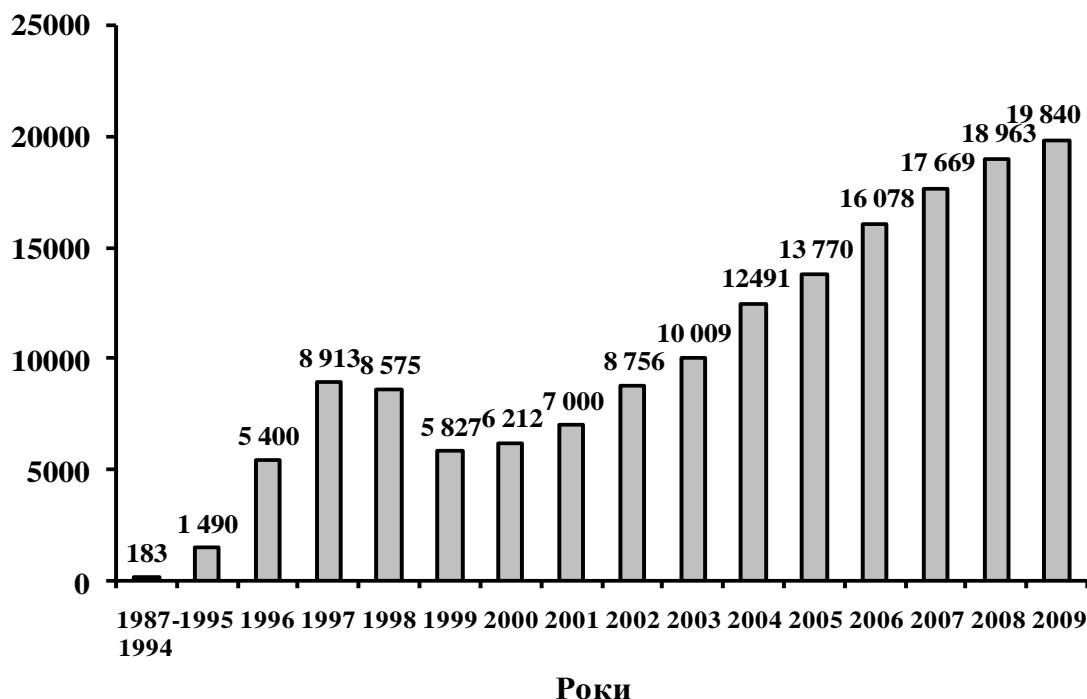

Рисунок 1. Динаміка офіційно зареєстрованих нових випадків ВІЛ-інфекції серед громадян України по роках за період 1987-2009 рр.

За січень-вересень 2010 року в Україні офіційно зареєстровано 15 270 ВІЛ-інфікованих осіб, у тому числі 15250 громадян України й 20 іноземців. Із цього числа захворіли на СНІД 3915 людей і вмерло від СНІД – 2259 людей. Нові випадки ВІЛ-інфекції серед дітей до 14 років за зазначений період склали 3022, з них на СНІД захворіло 86 осіб і 16 дітей умерло від СНІДу. За останні роки кількість жінок, інфікованих ВІЛ, виросла з 20% від загального числа інфікованих до 40%. Близько 40% дітей, що живуть на вулиці, інфіковані ВІЛ.

Останнім часом **збільшилася питома вага статевого шляху передачі ВІЛ**, що у свою чергу приводить до підвищення рівня ВІЛ-інфікованих серед вагітних, дітей та статевих контактів хворих. Данні про інфікування ВІЛ серед населення України та шляхи передачі ВІЛ наведені в таблиці 2.

Таблиця 2. Інфікування ВІЛ серед населення України та шляхи передачі ВІЛ за 2005-2009 роки.

Шляхи інфікування ВІЛ	2005	2006	2007	2008	2009	2005-2009
ВІЛ-інфіковані, всього осіб	13770	16078	17669	18963	19840	86320
В тому числі інфіковані: статевим шляхом	4606	5681	6784	7945	8635	33651
з них шляхом:						
гомосексуальним	20	35	48	65	94	262
гетеросексуальним	4586	5646	6736	7880	8541	104309
парентеральним	6282	713	708	701	711	34632
з них внаслідок:						
введення наркотичних речовин	6270	7127	7084	7009	7105	34595

За даними сероепідмоніторингу ВІЛ-інфікованих осіб в Україні в 2009 році серед громадян України в цілому відсоток позитивних реакцій дорівнював 1,11%, тоді як серед осіб, що мали гетеросексуальні контакти з ВІЛ-інфікованими цей відсоток склав 20,3%, споживачі ін'єкційних наркотичних речовин - 13,34%; особи, у яких виявлені інфекції, що передаються статевим шляхом - 1,51%; особи, які знаходяться в місцях позбавлення волі – 12,04%; особи, що обстежилися анонімно – 4,78%; особи, обстежені за клінічними показниками – 3,26%, особи, що мають численні незахищені сексуальні контакти – 1,96%. В групі вагітних у 2009 році було обстежено 1092381 особа. Серед обстежених вагітних відсоток позитивних реакцій склав 0,33%.

ВІЛ ТА ІНФЕКЦІЇ, ЩО ПЕРЕДАЮТЬСЯ СТАТЕВИМ ШЛЯХОМ

Україна посідає одне з перших місць у Європі за поширеністю інфекцій, що передаються статевим шляхом (ІПСШ). За даними Центру медичної статистики МОЗ України в 2008 році зареєстровано 209151 випадків ІПСШ та 201870 в 2009 році. Дані наведені в таблиці 1.

Таблиця 1. Реєстрація ІПСШ в Україні за період 1997-2009 роки (на 100 000 населення)

	1997	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Сифіліс	147.1	91.5	77.1	63.8	54.7	48.7	42.0	34.3	29.9	25,0	20.0
Гонорея	60.1	52.7	50.6	46.5	42.8	40.8	38.6	33.0	29.8	27,1	23.9
Хламідіоз	31.7	67.5	70.1	61.5	65.8	68.9	72.5	78.1	75.7	79,2	72.0
Герпес ¹	-	17.4	19.2	20.1	16.6	-	-	-	-	-	26.0
Мікоплазмоз			36.4	34.8	44.1	58.7	66.6	74.2	75.8	85.9	81.8
Трихомоноз	284.3	330.8	329.1	300.3	290.2	279.3	272.2	251.0	245,3	235,5	215.4
<i>ВІЛ</i>	17.1	12.6	14.5	18.2	20.8	26.4	29.2	34.4	37.8	40,8	43.0

1 – Генітальний герпес реєструвався з 2000 по 2003 роки й в 2009 р.

В Україні в структурі захворюваності ІПСШ найбільш розповсюдженою інфекцією залишається трихомоноз. Дані 2009 р. склали 215,4 (на 100 000 населення). Однак, протягом останніх років, відзначається тенденція до зниження захворюваності - з 272,2 в 2005 р. до 215,4 в 2009 р. (на 100 000 населення).

Протягом останнього десятиріччя в Україні спостерігається зниження захворюваність на сифіліс та гонорею. Порівняно з 2005 р., дані захворюваності на сифіліс знизилися в 2 рази, а на гонорею – в 1,6.

Продовжує зростати захворюваність на пізній сифіліс, з 305 випадків в 2005 р. до 551 випадку в 2009 р. Реєстрація випадків вродженого сифілісу також зростає. В 2009 році дані збільшилися й склали 22 випадки.

За даними дослідників (Гречанська Л.В.та інші, 2006), на передачу ВІЛ-інфекції впливає наявність у хворого ІПСШ з ерозивно-виразковими елементами. Це прискорює передачу ВІЛ-інфекції в 5-6 разів. Значне поширення ІПСШ у ВІЛ-інфікованих пов'язано не тільки з аналогічними шляхами передачі цих збудників, але й з особливостями статевої поведінки осіб, у яких вони виявляються. У ВІЛ-інфікованих найчастіше виявляються вірусні інфекції – вірусний гепатит В, ВПГ - 1, 2, ВПГ - 5 (цитомегаловірус),

ненабагато рідше - трихомоноз, уrogenітальний кандидоз, хламідіоз, сифіліс. Встановлено, що збудники ВІЛ та ППШ взаємодіють та впливають на зміни біологічних властивостей збудників, підсилює їх вірулентність й тим самим обтяжує патологічний процес, викликає резистентність до терапії.

НОВИНИ

За даними Українського центру профілактики і боротьби зі СНІДом МОЗ України в рамках діяльності за проектом «Супервізія закупівель препаратів для лікування ППШ, їх поширення, моніторинг та аналіз їх споживання, розробка нормативних документів» станом на 01.01.2011 розпочато 24 834 курси лікування інфекцій, що передаються статевим шляхом, за кошти Глобального фонду для боротьби зі СНІДом, туберкульозом та малярією.

[Курси лікування ППШ в групах ризику на 01.01.2011](#)

ЛІТЕРАТУРА ДЛЯ ОЗНАЙОМЛЕННЯ

[1. «ВІЛ-інфекція в Україні». Інформаційний бюлетень. - №33. - Київ-2010.- с. 53.](#)

[2. МОЗ України, «Національний звіт з виконання рішень Декларації про відданість справі боротьби з ВІЛ/СНІДом. Україна. Звітний період – січень 2008 р. – грудень 2009 р.», Київ - 2010, с. 143.](#)

Контактні телефони Координаційного центру:

тел. +380503271887, +380503270733

Адреса сайту: idvamnu.com.ua